Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru, judecător – Sîrbu Victor
Dosarul nr. 3a-2806/25
2-23094734-02-3a-12092025

D E C I Z I E
dispozitiv

29 aprilie 2026 municipiul Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

În componența:
Președintele ședinței, judecător Sîrbu Victoria
Judecători Bagrin Lucia și Cașcaval Andrei
Grefier Morozov Sabrina

a examinat în ședință publică, apelul declarat de avocatul Nichitoi Ana în interesele lui Nagacevschi Cristina împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 15 aprilie 2025, adoptată în cauza, la acțiunea în contencios administrativ înaintată de Nagacevschi Cristina împotriva Primăriei or. Codru cu privire la obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, art. 389-390 Cod de procedură civilă, Completul de contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,

d e c i d e:

Se respinge apelul declarat de avocatul Nichitoi Ana în interesele lui Nagacevschi Cristina.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 15 aprilie 2025.

Decizia este executorie de la emitere, cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție, în termen de 2 (două) luni.

Președintele ședinței,
judecător Sîrbu Victoria

Judecători Bagrin Lucia

Cașcaval Andrei

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru, judecător – Sîrbu Victor
Dosarul nr. 3a-2806/25
2-23094734-02-3a-12092025

D E C I Z I E

29 aprilie 2026 municipiul Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

În componența:
Președintele ședinței, judecător Sîrbu Victoria
Judecători Bagrin Lucia și Cașcaval Andrei
Grefier Morozov Sabrina

examinând în ședință publică, apelul declarat de avocatul Nichitoi Ana în interesele lui Nagacevschi Cristina împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 15 aprilie 2025, adoptată în cauza, la acțiunea în contencios administrativ înaintată de Nagacevschi Cristina împotriva Primăriei or. Codru cu privire la obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,

a c o n s t a t a t :

Pretențiile din acțiune

La 03 iulie 2023, Nagacevschi Cristina a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei or. Codru, solicitând obligarea pârâtului de a emite o decizie individual favorabilă cu privire la atribuirea în proprietate familiei Nagacevschi (soțul Sergiu Nagacevschi, fiii Sebastian și Gabriel Nagacevschi) a unui teren pentru construcția individuală de locuință în or. Codru și compensarea cheltuielilor de judecată suportate la examinarea cauzei.

În motivarea acțiunii s-a indicat că Nagacevschi Cristina, a depus la data de 22 ianuarie 2020 cerere cu tot pachetul de acte necesare, cu privire la luarea la evidență ca familie nou formată, solicitând obținerea unui teren pentru construcția individuală de locuință în or. Codru, la care a fost informată că cererea va fi examinată de Comisia de specialitate.

Invocând faptul că autoritatea pârâtă nu a emis un răspuns, reclamanta s-a adresat iarăși cu o cerere, iar prin răspunsul din 01 februarie 2023, a fost informată foarte evaziv în privința faptului că la moment se examinează doar cererile depuse până în anul 2017.

Astfel, reclamanta a depus o cerere repetată, cu privire la informarea cu trimitere la normele legale materiale și procedurale, inclusiv la modul de lucru și repetabilitatea de convocare a comisiei care examinează prezentele cereri, care este durata maximă a examinării și emiterii deciziei pe marginea cereri depuse la 22 ianuarie 2020 și când urmează să fie o decizie în privința valorificării dreptului indicat în cerere.

În context, reclamanta a remarcat că de când a creat familia, locuiește la părinți, casa este avariată, iar aceștia au doi copii minori. În casa părinților, locuiesc toți, mama, tata și sora care este invalid din copilărie.

În drept, făcând trimitere la prevederile art. 11 din Codul fiscal, art. 21 alin. (1), art. 25, art. 27, art. 28, art. 31, art. 32 alin. (1), art. 40 alin. (2), art. 78 alin. (1), art. 118 alin. (2) lit. a) și alin. (3) și art. 120 alin. (1) lit. f) din Codul administrativ, art. 16 alin. (2), art. 47 alin. (1) și art. 54 din Constituția Republicii Moldova, art. 7, art. 22, art. 25 alin. (1) și art. 28 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, precum și art. 4-7 din Codul de procedură civilă, reclamanta a subliniat că autoritatea publică era obligată să examineze și să soluționeze cererea sa în strictă conformitate cu legea, cu respectarea principiilor egalității, imparțialității, transparenței, participării efective și motivării actului administrativ, inclusiv a normelor legale cu privire la atribuirea terenurilor în proprietate privată.

Totodată, aceasta a invocat dreptul la un nivel de trai decent și la locuință, precum și obligația statului de a asigura protecția efectivă a drepturilor și intereselor legitime, susținând că restrângerea sau nevalorificarea dreptului pretins nu poate fi arbitrară și trebuie să fie prevăzută de lege, justificată și proporțională.

Soluția instanței de fond

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 15 aprilie 2025, cererea de chemare în judecată depusă de Nagacevschi Cristina a fost respinsă ca neîntemeiată.

Solicitarea apelantului

La 16 aprilie 2025 (*în interiorul termenului prevăzut la art. 232 alin. (1) Cod administrativ*) avocatul Nichitori Ana, acționând în interesele lui Nagacevschi Cristina, a contestat cu apel hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Centru, din 15 aprilie 2025, iar la 08 august 2025 (*în interiorul termenului prevăzut la art. 232 alin.*

(2) Cod administrativ), a fost înregistrată motivarea cererii de apel, solicitând casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea cererii de apel s-a invocat că instanța de fond a interpretat și aplicat în mod eronat prevederile legale referitoare la durata procedurii administrative și la atribuirea terenurilor disponibile.

Astfel, făcând trimitere la art. 27, 28 și 60 Cod administrativ, reclamanta a invocat obligația autorității publice de a soluționa cererea într-un termen rezonabil, într-un mod simplu, rapid și eficient, menționând că termenul general de finalizare a procedurii administrative este de 30 de zile, cu posibilitatea prelungirii în condițiile legii, fără a depăși, în cazuri de complexitate deosebită, 90 de zile.

Deși a depus, la data de 22 ianuarie 2020, cererea și actele necesare pentru luarea la evidență ca familie nou-formată, în vederea obținerii unui teren pentru construcția unei locuințe individuale în or. Codru, în pofida trecerii a 5 ani, procedura administrativă nu a fost finalizată, iar răspunsul din 01 februarie 2023, potrivit căruia erau examinate doar cererile depuse până în anul 2017, nu oferă o justificare legală și nici un termen previzibil pentru examinarea cererii sale.

În acest context, apelanta a contestat concluzia instanței de fond potrivit căreia atribuirea terenurilor se realizează în limita terenurilor disponibile, invocând că autoritatea publică nu a menționat și nici nu a probat lipsa terenurilor disponibile, astfel încât acest argument ar fi neîntemeiat.

Totodată, apelanta a susținut că autoritatea nu i-a oferit claritate și previzibilitate cu privire la posibilitatea valorificării dreptului pretins, deși ea și cei doi copii minori, Nagacevschi Sebastian, născut la 23 iunie 2013 și Nagacevschi Gabriel, născut la 13 iunie 2022, locuia în condiții dificile, într-o casă avariată, împreună cu părinții și sora sa invalidă din copilărie.

În susținerea poziției sale, apelanta a făcut trimitere la art. 11 Cod funciar, art. 21 alin. (1), art. 25, art. 27, art. 28, art. 31, art. 32 alin. (1), art. 40 alin. (2), art. 60 și art. 78 alin. (1) Cod administrativ, precum și la art. 118 alin. (2) lit. a) și alin. (3) și art. 120 alin. (1) lit. f) Cod administrativ, invocând obligația autorității de a acționa legal, imparțial, într-un termen rezonabil, de a asigura transparența etapelor procedurii și de a motiva actele și operațiunile administrative.

Argumentele participanților în cadrul ședinței de judecată

Reprezentantul apelantei Nagacevschi Cristina, avocatul Nichitori Ana a susținut cererea de apel și a solicitat admiterea acesteia, precum a fost formulată.

Reprezentantul intimatei Primăria or. Codru, nu s-a prezentat și nu a înaintat cerere de amânare sau de examinare în lipsă, motiv din care, pornind de la reglementările art. 239 alin. (2) Cod administrativ, Completul judiciar a dispus judecarea cauzei în absența participanților neprezenți.

Soluția instanței de apel

- *Cu referire la admisibilitatea acțiunii în contenciosul administrativ:*

Conform art. 22 alin. (1) Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

În temeiul art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Potrivit art. 189 alin. (1) și (2) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ. O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci când autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere.

În conformitate cu prevederile art. 206 alin. (1) și (2) Cod administrativ, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare); b) obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual (acțiune în obligare); c) impunerea la acțiune, la tolerare a acțiunii sau la inacțiune (acțiune în realizare); d) constatarea existenței sau inexistenței unui raport juridic ori nulității unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acțiune în constatare); sau e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acțiune de control normativ). Acțiunea în constatare prezumă existența unui interes îndreptățit pentru constatarea solicitată. Acțiunea în constatare nu poate fi înaintată dacă reclamantul își poate sau și-ar putea revendica drepturile printr-o altă acțiune prevăzută la alin. (1), cu excepția situației când se urmărește constatarea nulității unui act administrativ individual sau normativ.

Potrivit art. 207 alin. (1) Cod administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

Dispoziția art. 207 alin. (2) Cod administrativ, prevede că acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când: a) există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; b) există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept sau că între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare; c) la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; d) acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 209; e) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17; f) nu sunt întrunite condițiile

prevăzute la art. 208 din Codul administrativ – procedura prealabilă; g) acțiunea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens; h) cererea de chemare în judecată nu corespunde cerințelor prevăzute la art. 211 alin. (1) și (2) și art. 212 alin. (1) și reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.

În temeiul art. 209 alin. (1) și (2) Cod administrativ, acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia; b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art. 165 alin. (1) referitoare la nesoluționarea în termen se aplică corespunzător. Dacă informația cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conține în actul administrativ individual sau în decizia cu privire la cererea prealabilă ori este indicată incorect, înaintarea acțiunii în contencios administrativ se admite în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ sau a deciziei cu privire la cererea prealabilă.

La caz, analizând lucrările cauzei în coroborare cu înscrisurile dosarului administrativ, instanța de apel atestă că nu s-a constatat că: ar exista o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; ar exista o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare sau; la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 209 Cod administrativ; acțiunea nu a fost semnată și depusă de Nagacevschi Cristina, iar reclamanta nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17 din Codul administrativ.

Având în vedere că în procesul examinării cererii de apel, nu au fost constatate circumstanțe care să determine inadmisibilitatea acțiunii, etapa verificării admisibilității fiind depășită, Completul consideră că litigiul urmează a fi examinat în fond, prin aprecierea argumentelor invocate și a probatoriului administrat.

- *Cu referire la fondul cauzei de contencios administrativ:*

Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe atacată cu apel, prin prisma lucrărilor din dosar în raport cu prevederile legislației în vigoare, Completul judiciar statuează că apelul declarat este neîntemeiat și în conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, urmează a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 231 alin. (2) Cod administrativ, pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Astfel, conform art. 219 alin. (1) - (3) Cod administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces. Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.

Conform art. 220 alin. (1) Cod administrativ, obținerea probelor în procedura contenciosului administrativ are loc conform art. 87-93.

Din conținutul art. 93 Cod administrativ, rezultă că fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția. Prin derogare de la prevederile alin. (1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale. Reglementări suplimentare sau derogatorii sunt admisibile doar în baza prevederilor legale.

De asemenea, în conformitate cu art. 195 Cod administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169-171.

Astfel, potrivit art. 118 alin. (1) Cod de procedura civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel, iar conform art. 122 alin. (1) din Cod, circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante.

În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

În fapt, din înscrisurile cauzei și dosarul administrativ se atestă că la 22 ianuarie 2020, în cancelaria Primăriei orașului Codru a fost înregistrată cererea lui Nagacevschi Cristina, cu nr. de intrare 55/2020, prin care aceasta a solicitat luarea sa la evidență în vederea atribuirii unui lot de teren pentru construcția individuală a unei case de locuit cu dependințe în orașul Codru.

Prin răspunsul din 29 ianuarie 2020, cu nr. de ieșire N-55/20, Primăria orașului Codru a informat solicitanta că cererea sa urma să fie remisă spre examinare Comisiei de evidență a persoanelor care solicită obținerea unui teren pentru construcția

individuală de locuințe din orașul Codru, în limitele competenței acesteia, urmând ca solicitanta să fie informată ulterior despre hotărârea adoptată.

Ulterior, la 15 februarie 2023, Nagacevschi Cristina a depus în cancelaria Primăriei orașului Codru cererea înregistrată cu nr. de intrare N-55/1/2020, prin care a menționat că, deși fusese informată despre remiterea cererii sale inițiale spre examinare Comisiei de specialitate, până la data adresării nu deținea informații cu privire la stadiul examinării acesteia.

Prin răspunsul din 01 martie 2023, cu nr. de ieșire 55/1/2020, autoritatea publică a informat solicitanta că în conformitate cu decizia Consiliului orășenesc Codru nr. 5/22 din 15 decembrie 2016 „Cu privire la reexaminarea actelor depuse anterior în vederea atribuirii terenurilor pentru construcția individuală de locuință", Comisia de evidență a persoanelor care solicită obținerea unui teren pentru construcția individuală de locuință cu dependințe în orașul Codru examina seturile de acte actualizate ale cetățenilor care depuseseră cereri de luare la evidență în perioada anilor 1989–2016. Totodată, autoritatea a comunicat că având în vedere numărul mare al solicitărilor, până la data respectivă fuseseră supuse verificării doar cererile persoanelor care solicitaseră luarea la evidență în perioada anului 2017, urmând ca cererile din perioadele ulterioare să fie examinate în cadrul ședințelor următoare ale Comisiei, despre rezultatele examinării urmând ca solicitanta să fie informată suplimentar.

La 22 martie 2023, Nagacevschi Cristina a depus o cerere repetată, înregistrată cu nr. de intrare N-55/2/2020, prin care a solicitat Primăriei orașului Codru să-i comunice, cu indicarea normelor de drept materiale și procedurale relevante, modul de activitate și periodicitatea convocării Comisiei competente, durata maximă de examinare a cererii depuse la 22 ianuarie 2020, termenul de adoptare a unei decizii asupra acesteia, precum și momentul la care urma să fie adoptată o decizie cu privire la valorificarea dreptului invocat.

La 05 mai 2023, Nagacevschi Cristina a depus o cerere prealabilă, înregistrată cu nr. de intrare N-55/3/2020, prin care a solicitat emiterea unei decizii individuale favorabile cu privire la atribuirea în proprietatea familiei sale (soțul Sergiu Nagacevschi și fiii Sebastian și Gabriel Nagacevschi) a unui teren destinat construcției individuale de locuință în orașul Codru.

Prin răspunsul din 24 mai 2023, cu nr. de ieșire 55/2020, autoritatea publică a informat solicitanta că în cadrul ședinței din 22 mai 2023, Comisia de evidență a persoanelor care solicită obținerea unui teren pentru construcția individuală de locuință cu dependințe în orașul Codru, a adoptat Hotărârea nr. 2/1, pct. 1 lit. y) și pct. 10, prin care a decis luarea la evidență a cetățenilor care solicită obținerea unui teren pentru construcția individuală de locuință cu dependințe în orașul Codru, cu data depunerii cererii stabilită la 22 ianuarie 2020. Hotărârea a fost adoptată în baza extrasului din procesul-verbal nr. 2 al ședinței Comisiei de evidență a persoanelor care solicită obținerea unui teren pentru construcția individuală de locuință de pe lângă Primăria orașului Codru, din 22 mai 2023.

La caz, invocând că autoritatea publică nu a adoptat într-un termen rezonabil o decizie asupra acesteia și nu i-a furnizat informații suficiente cu privire la stadiul și termenul examinării cererii, Nagacevschi Cristina a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei or. Codru, solicitând obligarea pârâtului de a emite o decizie individual favorabilă cu privire la atribuirea în proprietate familiei Nagacevschi (soțul Nagacevschi Sergiu, fiii Sebastian și Gabriel Nagacevschi) a unui teren pentru construcția individuală de locuință în or. Codru și, compensarea cheltuielilor de judecată suportate la examinarea cauzei.

Fiind învestită cu judecarea prezentei cauze, prin hotărârea din 15 aprilie 2025, Judecătoria Chișinău sediul Centru, a respins acțiunea înaintată de Nagacevschi Cristina.

În materie de drept, conform art. 11 Cod funciar, autoritățile administrației publice locale atribuie cetățenilor terenuri fără plată, eliberându-le titluri de proprietate: trec în proprietatea cetățenilor sectoarele de teren ocupate de case, anexe gospodărești și grădini care li s-au atribuit în conformitate cu legislația; atribuie familiilor nou-formate sectoare de teren din rezerva intravilanului până la epuizarea acesteia pentru construcția caselor de locuit, anexelor gospodărești și grădini: în orașe - de la 0,04 până la 0,07 hectare, în localități rurale - până la 0,12 hectare. Dimensiunile concrete ale sectoarelor de teren se stabilesc de către autoritățile administrației publice locale; trec (în limita normelor de urbanism, iar dacă aceasta nu este posibil, reieșind din suprafața reală a terenului ce deservește construcțiile) terenurile aferente caselor de locuit cu mai multe apartamente privatizate, care nu constituie blocuri, în proprietatea comună în diviziune a proprietarilor apartamentelor, proporțional suprafeței privatizate de fiecare. Atribuirea repetată în proprietate privată a terenurilor cetățenilor în scopurile indicate în alineatul 1 al prezentului articol, se efectuează contra plată prin vânzare la licitație, organizată de autoritatea administrației publice locale. Prețul inițial de vânzare a terenului nu va fi mai mic decât prețul normativ al pământului calculat în baza tarifelor stabilite de legislația în vigoare. Se admite atribuirea repetată, fără plată, a terenurilor, în scopurile prevăzute în alineatul 1 al prezentului articol, cetățenilor a căror proprietate funciară a fost distrusă în rezultatul calamităților naturale.

Conform art. 14 din Legea nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, Consiliul local are drept de inițiativă și decide, în condițiile legii, în toate problemele de interes local, cu excepția celor care țin de competența altor autorități publice. Pornind de la domeniile de activitate ale autorităților administrației publice locale de nivelul întâi stabilite la art.4 al Legii privind descentralizarea administrativă, consiliul local realizează următoarele competențe: b) administrează bunurile domeniului public și ale celui privat ale satului (comunei), orașului (municipiului); c) decide în privința actelor juridice de administrare privind bunurile domeniului public al satului (comunei), orașului (municipiului), după caz, precum și privind serviciile publice de interes local, în condițiile legii; d) decide în privința

actelor juridice de administrare sau de dispoziție privind bunurile domeniului privat al satului (comunei), orașului (municipiului), după caz, în condițiile legii; e) decide atribuirea și schimbarea destinației terenurilor proprietate a satului (comunei), orașului (municipiului), după caz, în condițiile legii.

Potrivit Regulamentului cu privire la evidența persoanelor ce solicită obținere unui teren pentru construcția individuală de locuință și modalitatea repartizării terenurilor în scopurile menționate, aprobat prin decizia Consiliului or. Codru nr. 1/24 din 16 august 2005, modificat prin decizia nr. 4/36 din 27 noiembrie 2015, persoanele, care doresc să primească un lot de pământ pentru construcția casei de locuit individle, depun o cerere în adresa Primăriei or. Codru. Cererile nominalizate se examinează în cadrul comisiei de specialitate. Persoanele, ale căror cereri de repartizare a lotului de pământ urmează a fi satisfăcute, se iau la evidență doritorilor de a primi un lot de pământ pentru construcția individuală.

De altfel, analizând elementele expuse de către apelantă și coroborându-le cu constatările făcute de prima instanță, Completul de judecată subliniază că contrar susținerilor apelantei, autoritatea publică nu a ignorat cererea depusă de Nagacevschi Cristina, nu a refuzat examinarea acesteia și nu a manifestat o inacțiune absolută, ci a inițiat și a desfășurat procedura administrativă în conformitate cu mecanismul instituit prin actele normative locale aplicabile.

Din lucrările cauzei rezultă că inițial Primăria or. Codru a informat-o pe petiționară că cererea ei urmează a fi remisă spre examinare Comisiei de evidență a persoanelor ce solicită obținerea unui teren pentru construcția individuală de locuință, urmând ca aceasta să fie informată suplimentar despre hotărârea adoptată.

Ulterior, prin răspunsul din 01 martie 2023 autoritatea publică i-a explicat că în cadrul procedurii de examinare a solicitărilor, Comisia examina seturile de acte reînnoite ale persoanelor care depuseseră cereri în perioada anilor 1989-2016, iar având în vedere numărul mare al solicitărilor, la acel moment erau supuse verificării cererile depuse în anul 2017. Totodată, apelantei i s-a comunicat că cererea sa urma a fi examinată în cadrul ședințelor ulterioare ale Comisiei.

În acest context, instanța de apel reține că succesiunea cronologică a cererilor și răspunsurilor nu demonstrează inacțiuni nejustificate, ci redau derularea unei proceduri administrative complexe, în cadrul căreia autoritatea publică era obligată să examineze cererile în ordinea stabilită, cu respectarea principiului egalității între solicitanți și a consecutivității acestora.

De asemenea, instanța reiterează că prin cererea din 22 martie 2023, apelanta a solicitat informații suplimentare cu privire la modul de lucru al Comisiei, durata examinării și termenul în care urma să fie adoptată o decizie asupra cererii din 22 ianuarie 2020, iar prin cererea prealabilă din 05 mai 2023, aceasta a solicitat emiterea unei decizii individuale favorabile privind atribuirea în proprietate familiei sale a unui teren pentru construcția individuală de locuință.

Ca urmare, la ședința din 22 mai 2023, Comisia de evidență, prin Hotărârea nr. 2/1, pct. 1 lit. y) și pct. 10, a dispus luarea la evidență a lui Nagacevschi Cristina, cu data depunerii cererii – 22 ianuarie 2020, fapt comunicat acesteia prin răspunsul nr. 55/20 din 24 mai 2023, recepționat de către destinatar la 05 iunie 2023.

Prin urmare, instanța de apel constată că în urma examinării cererii apelantei, aceasta a fost efectiv luată la evidență ca persoană care solicită obținerea unui teren pentru construcția individuală de locuință, cu păstrarea datei inițiale de depunere a cererii. Prin urmare, această împrejurare infirmă susținerea apelantei potrivit căreia autoritatea publică ar fi refuzat examinarea cererii sau ar fi rămas în inacțiune.

Instanța de apel nu poate reține argumentul apelantei potrivit căruia simpla depășire a termenului general de 30 de zile prevăzut de art. 60 din Codul administrativ ar determina, în mod automat, obligația autorității publice de a atribui apelantei terenul solicitat, respectiv normele art. 27, 28 și 60 din Codul administrativ reglementează obligația autorității publice de a desfășura procedura administrativă într-un termen rezonabil, într-un mod rapid, eficient și corespunzător scopului, însă aceste norme nu pot fi interpretate separat de natura procedurii concrete și de normele speciale care reglementează atribuirea terenurilor.

În speță, atribuirea terenului nu reprezintă o operațiune administrativă automată, realizată exclusiv în baza depunerii unei cereri.

Potrivit condițiilor art. 11 din Codul funciar, atribuirea familiilor nou-formate a sectoarelor de teren se efectuează din rezerva intravilanului, până la epuizarea acesteia. Prin urmare, atribuirea efectivă este condiționată de existența terenurilor disponibile și de respectarea procedurii și ordinii de succesiune stabilite pentru toți solicitanții.

În acest sens, instanța de apel reține că luarea la evidență reprezintă o condiție necesară pentru participarea la procedura de atribuire, însă nu echivalează cu atribuirea imediată și necondiționată a terenului în proprietate. Or, apelanta nu a demonstrat că, la momentul solicitării sau al examinării cauzei, erau disponibile terenuri în fondul de rezervă, că ordinea de succesiune a fost epuizată în raport cu cererea sa sau că autoritatea publică ar fi atribuit terenuri unor persoane aflate într-o situație identică ori ulterioară, cu încălcarea ordinii de prioritate.

În consecință, nu poate fi reținută critica apelantei potrivit căreia autoritatea publică ar fi trebuit să demonstreze în mod abstract inexistența terenurilor disponibile, iar din sensul art. 11 din Codul funciar, existența fondului de rezervă reprezintă o condiție juridică obiectivă a atribuirii terenului, iar acordarea acestuia nu poate fi dispusă în lipsa stabilirii concrete a terenului disponibil și fără parcurgerea etapelor procedurale prevăzute de actele normative aplicabile.

Totodată, instanța de apel reține că prin decizia Consiliului or. Codru nr. 5/22 din 15 decembrie 2016, autoritatea publică locală a instituit procedura de reexaminare a actelor depuse anterior, solicitând prezentarea actelor actualizate în vederea verificării menținerii condițiilor legale pentru atribuirea terenurilor. Din materialele cauzei

rezultă că peste 200 de familii au depus acte reînnoite, acestea aflându-se în diferite etape de examinare.

În aceste condiții, nu poate fi considerată ilegală examinarea succesivă a cererilor și respectarea ordinii de examinare a acestora, iar dacă se admite contrariul, apelanta poate obține un avantaj procedural față de ceilalți solicitanți aflați în aceeași procedură, fără ca aceasta să fi demonstrat existența unui temei legal pentru modificarea ordinii de succesiune.

De asemenea, instanța respinge argumentul apelantei potrivit căruia autoritatea publică ar fi refuzat de a soluționa cererea sa, iar răspunsurile din 29 ianuarie 2020, 01 martie 2023 și 24 mai 2023 nu conțin un refuz de admitere a cererii apelantei, ci reflectă etapele succesive ale procedurii administrative și informarea acesteia cu privire la stadiul examinării solicitării.

Mai mult, este de reiterat că prin hotărârea Comisiei nr. 2/1 din 22 mai 2023, apelanta a fost luată la evidență cu data inițială a depunerii cererii – 22 ianuarie 2020.

Prin urmare, la momentul soluționării cererii prealabile, autoritatea publică nu a refuzat recunoașterea dreptului apelantei de a participa la procedura de atribuire, ci a constatat îndeplinirea condițiilor pentru luarea acesteia la evidență. Eventuala atribuire efectivă a terenului urma să fie examinată ulterior, în funcție de ordinea de succesiune, rezultatele verificării tuturor cererilor și existența terenurilor disponibile în fondul de rezervă.

Instanța de apel apreciază ca neîntemeiată și critica referitoare la pretinsa încălcare a dreptului la locuință, invocat prin prisma art. 47 din Constituția Republicii Moldova și a art. 25 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, respectiv aceste dispoziții consacră obligația statului de a asigura condițiile necesare unui nivel de trai decent și protecția socială a persoanei, însă nu instituie un drept absolut și imediat al oricărei persoane de a primi, la simpla solicitare, un teren din proprietatea publică.

În speță, circumstanțele personale invocate de apelantă, inclusiv condițiile de trai ale familiei și existența copiilor minori, deși relevante sub aspect social, nu înlătură condițiile legale aplicabile atribuirii terenurilor și nu pot constitui, prin ele însele, temei pentru obligarea autorității publice să atribuie un teren cu eludarea procedurii stabilite pentru toți solicitanții.

Suplimentar, instanța de apel reține că reieșind din prevederile art. 225 Cod administrativ, controlul judecătoresc nu poate avea ca obiect substituirea autorității publice în exercitarea competenței sale discreționare și nici pronunțarea asupra oportunității atribuirii unui anumit teren. Instanța poate verifica legalitatea exercitării competenței, inclusiv dacă autoritatea a examinat circumstanțele relevante, a respectat limitele legale și a acționat în scopul pentru care competența i-a fost acordată.

La caz, autoritatea publică a examinat cererea apelantei, a transmis-o spre examinare Comisiei competente, a solicitat și a verificat actele necesare, a informat-o cu privire la stadiul procedurii și în final a dispus luarea acesteia la evidență cu data depunerii cererii din 22 ianuarie 2020, prin urmare, nu au fost identificate elemente

care să demonstreze că autoritatea publică și-ar fi exercitat competența în mod arbitrar, discriminatoriu sau contrar scopului legii.

Pe cale de consecință, Completul specializat consideră că contrar normelor de drept care reglementează sarcina probațiunii în contencios administrativ conform art. 93 alin. (1) Cod administrativ, apelanta nu a adus careva probe în susținerea pretențiilor în instanța de apel. Prin urmare, Completul judiciar concluzionează că instanța de fond just a aplicat normele legale relevante la circumstanțele speței, a dat apreciere completă obiectivă și sub toate aspectele probelor, iar hotărârea dată este legală și întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor și intereselor legitime ale participanților la proces.

Instanța mai consideră important de remarcat faptul că apelanta utilizând calea de atac, în limite legale nu a prezentat în instanța de apel probe, pe care nu a avut posibilitatea să le prezinte instanței de fond și care ar fi de natură să răstoarne concluziile expuse în hotărârea contestată, iar esența alegațiilor din apel sunt similare celor expuse în fața primei instanțe, care au fost dezbătute și corect respinse.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că hotărârea primei instanțe este legală și întemeiată, iar argumentele invocate de către apelant sunt nefondate și combătute integral prin constatările expuse supra, Colegiul judiciar ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat de Nagacevschi Cristina și a menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, art. 389-390 Cod de procedură civilă, Completul de contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,

d e c i d e:

Se respinge apelul declarat de avocatul Nichitoi Ana în interesele lui Nagacevschi Cristina.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 15 aprilie 2025.

Decizia este executorie de la emitere, cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție, în termen de 2 (două) luni.

Președintele ședinței,
judecător Sîrbu Victoria

Judecători Bagrin Lucia

Cașcaval Andrei